

Hospodin je světlo mé a spása má

Rožnov, Střítež, 13.7.2014

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Ž 27

Text: Ž 27,1 *Hospodin je světlo mé a moje spása, koho bych se bál? Hospodin je záštita mého života, z koho bych měl strach?*

Právě, když jsem se rozhodl, že budu kázat na žalm 27., objevila se v médiích zpráva, že v Afghánistánu zahynuli čtyři čeští vojáci rukou sebevražedného atentátníka Talibánu. A já jsem zrovna četl: „Hospodin je světlo mé a moje spása, koho bych se bál? Hospodin je záštita mého života, z koho bych měl strach? Když se na mě vrhli zlovolníci, aby pozřeli mé tělo, protivníci, moji nepřátelé, sami klopýtli a padli. Kdyby se proti mně položilo vojsko, mé srdce nepocítí bázeň, kdyby proti mně i bitva vzplála, přece budu doufat.“

Bratři a sestry, moje srdce bázeň pocítuje a strach občas výrazně ovládá moje jednání, a to přede mnou ještě nevzplál oheň vojenské bitvy. Nikdy jsem se nechtěl stát vojákem. Ne proto, že bych byl pacifista, ale proto že nejsem tak statečný a odvážný. Přesto si říkám „věřící“. Ale jako věřící člověk bych měl vystupovat neohroženě a s odvahou. Ale to nedokážu. Jak tedy žalmista dokázal říci, že se nebojí, že nepocítuje bázeň, že doufá, i kdyby před ním vzplála bitva? Odpověď na tuto otázku by mě opravdu zajímala.

Žalm 27. působí ve své úvodní části vskutku impozantně, neohroženě a sebevědomě. Koho bych se bál, z koho bych měl strach?! Ale já si myslím, že žalmista není ani sebevědomý ani sebejistý. Právě to vyznavačské provolání v úvodu žalmu prozrazuje, že v žalmistovi je spíše malá dušička, a on sám sebe vehementně přesvědčuje, že Hospodin je jeho světlo a jeho spása. On sám sobě klade otázku „koho bych se bál“ právě proto, že se bojí. Stejným způsobem chápu i různé moderní křesťanské popěvky, které jako mantru stále opakují např. „Ježíš je vítěz, ó halelujal“. To není triumfalistická proklamace sebevědomých křesťanů, ale střelná modlitba ve chvíli ohrožení a strachu, která dodává odvalu a posiluje víru.

Ani žalmista nehledá sílu sám v sobě, ve své nezdolné vůli a odvaze. On se modlí k Hospodinu a pomoc hledá v jeho blízkosti. Věří, že Bůh ho ve zlý den schová ve svém stánku a ukryje ho v skryšii svého stanu. To není jen zdvojený rým, jak je pro hebrejskou poezii typické. Stánek představuje úkryt Izraelců při putování pouští, zatímco stan označuje Hospodinovu svatyni, kterou Izraelci nosili s sebou. Právě chatrnost a provizornost stánků i stanu odkazuje k chatrnosti našeho člověčenství, které má přesto být chrámem Ducha svatého. I ve své bídě a slabosti je s námi Hospodin, který si dokonce činí příbytek v nás samých. Tak blízko je Hospodin těm, kdo jsou zkrušeni ve svém srdci. Být v Hospodinově blízkosti neznamená, že jsem každou neděli v kostele nebo že se povinně účastním všech sborových aktivit a shromáždění. Ano, žalmista říká: „Jen o to budu usilovat: abych v domě Hospodinově směl bydlet po všechny dny, co živ budu, abych patřil na Hospodinovu vlídnost a zpytoval jeho vůli v chrámu.“ Ale v první řadě jde o to, aby právě ten dům, ve kterém bydlím po všechny dny, co živ budu, byl domem Hospodinovým. Aby můj život, moje rodina, moje domácnost, můj sbor byly místem, kde zpytuji Boží vůli, kde obětuji Bohu své oběti a kde prozpěvuji Hospodinu žalmy.

At' už hledáme Hospodina ve svém nitru, nebo uprostřed chrámového ticha nebo ve společenství bratří a sester či na modlitbách a při četní Písma svatého, nevede nás to nikdy k pocitu falešné neohroženosti a nebojácnosti, ale spíše k pokorné prosbě o smilování. A k té směřuje i celý 27. žalm.

Hospodine, slyš můj hlas, když volám, smiluj se nade mnou, odpověz mi! Mé srdce si opakuje tvoji výzvu: "Hleďte mou tvář." Hospodine, tvář tvou hledám. Říká se, že opakování je matka moudrosti. Ale neplatí to vždy. Existuje i opakování, na které se hodí jiné pořekadlo: Že stokrát opakovaná lež se stává pravdou. Je-li někomu už od malička vymýván mozek demagogickými pravdami, nevede to k moudrosti, ale třeba k nenávisti a zabíjení. Ovšem výzva, kterou si opakuje žalmista, není nějaká statická dogmatická pravda, kterou jsme poznali, a už navždy víme, jak se věci mají. Jsou takoví věřící, kteří mají naprosto jasno, co je černé a co je bílé, a podle toho jednají. Ale pak mohou i zabít. A nejen bombami na svém těle, ale třeba i na svém jazyku. Výzva, kterou si opakuje žalmista, vlastně říká: věz, že všechno nevíš. Neustále hledej. Vždy znova se ptej. Nemysli si, že už všechno víš a znáš. Pokaždé znova hledej Boží tvář. Proto se i víra jednotlivce, ale i celá věrouka církve může vyvíjet, nově promýšlet, směřovat odněkud někam a ne jen pasivně předávat to, co vyznávali naši otcové a před nimi jejich otcové. Život víry není přijetí nauky s hotovými odpověďmi, ale je to celoživotní hledání Boží tváře.

Co je to ta Boží tvář? To je velmi výstižný obraz. Ani tvář totiž není nic statického a neměnného. Tvář má určité charakteristické rysy, ale může se různě tvářit. Může se usmívat nebo mračit. Mimikou tváře vyjádříme mnoho pocitů i myšlenek. A tak hledat v různých situacích Boží tvář znamená přemýšlet, jak se asi na to tváří Bůh? Co si o tom Bůh myslí. Jak to Bůh cítí. Boží tvář mohli lidé spatřit zcela konkrétně na tváři Ježíše Krista. Z jeho tváře můžeme vyčíst soucit s trpícími, vroucnost modlitby, hněv nad pokrytectvím, radost z hříšníka činícího pokání.

Bratři a sestry, výzva „hleďte mou tvář“ nám brání ustrnout na místě. Je třeba si jako žalmista vždy znovu připomínat, že věci mohou být i jinak, než jak jsme to poznali před chvílí, před rokem, před léty. Ne nadarmo reformační církve razily heslo, že nestačí se spokojit s tím, že církev je reformovaná, ale musí být stále se reformující. I reformovaná církev může zkostnatět, pokud nehledá vždy znovu Boží tvář.

V tom je asi i jeden z rozdílů mezi živou vírou a nebezpečným fundamentalistickým fanatismem. Víra bez lásky se stává protibožskou silou, neboť Bůh je láska. Proto i Kristus, který zjevil lidem Boží laskavou tvář, se setkal s takovou nenávistí a odporem. Byl to střet živého Boha s lidským náboženstvím. Stát se Božím protivníkem může i člověk, který se jeví jako velice zbožný. Ale jeho víra je zvlí.

Žalm, který jsme četli jako Davidův, je nakonec zcela kristovský. Žalmista se modlí: Nevydávej mě zvůli mých protivníků! Zvedli se proti mně křiví svědkové. I Kristus se tak modlí: Otče, odejmi ode mne tento kalich, ale ne má nýbrž tvá vůle se staň. Kdo jde v Kristových stopách, kdo usiluje o mír a pokoj, kdo hledá na tomto světě Boží tvář, třeba na tváři malých afghánských dětí, dostává se do podobné pozice, jako sám Boží Syn. Setkává se s nenávistí a odporem. Jistě takový člověk cíleně nevyhledává nebezpečí a smrt, ale ani se mu nemůže zcela vyhnout. Je to zvláštní síla lásky, která často i nevědomky hledá v tomto světě skrytou Boží tvář, a která zbavuje strachu, zahání bázeň, dodává odvahu, rozhodnost a tvoří udatné srdce. Víra v sílu Boží lásky, v Boží dobrotivost a naději složená v Hospodinu, vrhá nové světlo do temnot lidského hříchu, zla a nenávisti. Pravda, vojáci zpravidla mluví jiným slovníkem. Možná, tu skrytou Boží tvář ani nepoznávají. Ale i tak mohou jednat v duchu Kristově. A samozřejmě i jít podobnou cestou oběti, byť by se zdála jakkoliv nesmyslná. Zlo na tomto světě chce, abychom Boží cestu lásky a oběti opustili. Ale žalmista se modlí, aby si i v takových chvílích, kdy se zdá, že zlo má navrch, uchoval přímou cestu, naději a udatné srdce. Odpověď na otázku, odkud bere žalmista sílu, odvahu a naději, hledejme tedy v jeho závěrečné prosbě: „Hospodine, ukaž mi svou cestu, veď mě rovnou stezkou navzdory těm, kdo proti mně sočí. Nevydávej mě zvůli mých protivníků! Zvedli se proti mně křiví svědkové, i ten, z něhož násilí číší. Jak bych nevěřil, že budu hledět na Hospodinovu dobrotivost v zemi živých! Naději slož v Hospodina. Buď rozhodný, buď udatného srdce, naději slož v Hospodina! Amen.

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, slyš naši přímluvu za ty, kdo jsou v jakékoliv tísní nebo prožívají bolest srdce. Prosíme za ty, kteří přišli o své blízké, abys jim dal pravou útěchu. Prosíme za ty, kteří se stali terčem nepřátel, kteří se dostali do spárů zla a lidské nenávisti. Prosíme za muže, ženy a děti v zemích, kde je válka, kde si člověk nemůže být jist životem a kde se zdá, že zlo má převahu. Prosíme, dej, ať objevíme smysl lásky a oběti tam, kde je třeba se zasadit o mír a spravedlnost. Prosíme za obětavou lásku v mezilidských vztazích, ve společnosti, v rodinách i mezi národy. Prosíme, dej, ať pamatujeme na ty, kteří i za nás položili v minulosti své životy. Prosíme, dej, ať chováme v úctě i své rodiče, kteří nás připravovali na život. Prosíme, dej, ať i my rozdáváme svou lásku bez omezení a bez reptání. Vždyť ty, Pane Ježíši Kriste, jsi nám sám na sobě zjevil pravou lásku, kterou má Bůh k nám. Amen.*